

Glimt fra årsmødet 2023

Af *Stine Helweg*

Kirkegårdsvejleder, sekretær i Foreningen for Kirkegårdskultur

Foreningens årsmøde 2023 blev afholdt i Roskilde Stift den 22. og den 23. maj, hvor næsten 100 medlemmer mødtes på Sørup Herregaard. Efter generalforsamlingen (se referat andetsteds) holdt antropolog Cecilie Rubow et oplæg om indendørsmenneskets forhold til naturen – et forhold præget af længsel, halvreligiøse oplevelser og meget lidt viden. Hun stillede i lyset af "den økologiske krise" spørgsmålet, om kærlighed til naturen også medfører omsorg for naturen (ikke nødvendigvis). Hun talte om kirkens medansvar for krisen og behovet for en omvendelse og reorientering, måske også i forhold til at dø, hvor mennesket ikke længere betragter sig selv som verdens centrum, og hvor "vi, der er her" (hvor vi så end er), spørger os selv, hvordan vi kan passe bedre på naturen.

Sørup Herregård.
Foto: Stine Helweg.

En bemærkning til Cecilie Rubows interessante indlæg var, at hvis perspektivet er, at vores engagement i verden skal

Jungshoved Kirkegård.
Foto: Stine Helweg.

Jungshoved Kirkegård.
Foto: Stine Helweg.

Herlufsholm Kirkegård, kugle af gamle bronzebogstaver.
Foto: Mette Fauerskov.

være på naturens præmisser, hvad sker der så med hele det kulturelle lag, som f.eks. kirkegården som sted for erindring og praksisser knyttet til mindet om en afdød repræsenterer?

Herefter holdt Karin Holst-Mikkelsen fra Støberiet Strassacker et oplæg om "Plads til sorg – nytænkning af kirkegårde og gravpladser". Efter at have vist en kort film om tilblivelsen af et mindesmærke for ofrene fra Utøya indledte hun med at sige, at mange oplever kirkegårdene som alt for ordensaktivistiske og regelbundne og derfor som for snæver en ramme om de sorghandlinger, vi har behov for at udføre, når vi savner en afdød. Hun påpegede, at gravsteder muliggør en interaktion med den afdøde, hvor man følger sin længsel efter nærhed til afdøde ved at gøre noget på et gravsted. Forbud mod sørgehandlinger på kirkegården (f.eks. forbud mod at lægge genstande på gravsteder i fælles anlæg) kan forårsage følelsesmæssige problemer for sørgende mennesker.

Det forhold, at gravsteder bliver helende, hvis de kan bruges af de pårørende, som de har behov for, bør danne udgangspunkt for en mere bevidst bearbejdning og promovning af kirkegårdene som de gode sorgrum, de kan være.

I sin replik "Sorg i forandring" fremhævede også Anne Kjærsgaard behovet for at udvikle ikke blot gravstederne, men også kirkegårdene ud fra et sorgperspektiv. Hun fortalte, hvordan sorg i dag, bl.a. på grund af ændrede fødselsrater og middellevetid, er præget af en større ensomhed end tidligere – hvilket ikke gør kirkegårdens funktion som fælles sorgrum mindre relevant. I en tid, hvor sorgen er mere individualiseret og psykologiseret, er den oplevelse af ikke at være alene i sorgen, som kirkegården tilbyder, ikke mindre vigtig. På kirkegårdene må vi derfor spørge os selv, om vi kan gøre mere for at udvikle os som *fælles* sorgrum, hvor der er plads til alle slags sørgende, også dem, der ikke har, hvad omgivelserne oplever som en nær relation til afdøde.

Efter de tre indlæg gennemgik kirkegårdsconsulent i Roskilde Stift Karin Nygaard Corfitzen morgendagens udflugt.

Tirsdag startede med rundvisning og morgensang i Herlufsholm Kirke, efterfulgt af besøg på fem kirkegårde: Herlufsholm Kirkegård med dens mange store træer og megen kunst, bl.a. glaskunst, den fine middelalderkirkegård Holme Olstrup Kirkegård med bl.a. trærodder i kirkegårdsmuren og den meget smukt beliggende Jungshoved Kirkegård, hvis graver er 4. generation med dét job i familien. På den tidligere privatejede og intime Beldringe Kirkegård fortalte menighedsrådsformand Uta Tønnesen om kirkegården og sporene af de forhenværende ejere, familien Raben-Levetzau. Til sidst besøgte Vester Egesborg Kirkegård med rød kirke, store græsflader og fyldigt lapidarium samt et fint fiskemotiv på fællesgrav-monumentet.

Vester Egesborg Kirkegård. Foto: Mette Fauerskov.

Beldringe Kirkegård. Foto: Stine Helweg.

Udsigt fra Vester Egeborg Kirkegård.
Foto: Stine Helweg, 2023.

Herlufsholm Kirkegård.
Foto: Anders Beck Larsen.

Vester Egesborg Kirkegård.
Foto: Stine Helweg.

Herlufsholm Kirke, altertavle
med kristusfigur skåret i elfenben.
Foto: Stine Helweg.

